

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-2

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkey, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Medailon z hrobu 914/803 z kostela sv. Kříže v Javorníku (obr. 22, str. 191). Medallion from grave Nr. 914/803 in the St. Cross Church in Javorník (Fig. 22, Pg. Nr. 191).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

její úplný tvar, nemůžeme spolehlivě určit původní počet dírek. Nejzajímavější je jednoduchá výzdoba na pravém ramínku nacházející se v blízkosti nožky. Jde o 4 nepravidelné vývalky ze železa pyramidového až kuželovitého tvaru. Samotná nožka je poměrně dlouhá, a třebaže samotné kolečko chybí, díky částečně dochované úchytce můžeme předpokládat malou hvězdicí s čočkovitým průřezem.

Samuel Španihel

Resumé

Bystrička (Bystřička I Cadastre, Blansko District), Klenov mountain. Middle Ages. Spur. Isolated finding.

DIVÁKY (OKR. BŘECLAV)

Intravilán, parc. č. 237. Středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum probíhal při stavbě domu p. Knapka na parcele č. 237 mezi domy č. p. 18 a 178 při uliční čáře. Místo nálezů lze přibližně určit na ZM ČR 1:10 000, list 34-2-07, koordináty 442/359 od Z/J s. č. Ve výkopech pro základy byl kromě novověkého souvrství zjištěn také jeden zahluobený objekt – zásobní jáma datovaná podle nepočetného keramického materiálu rámcově do středověkého období.

Ivan Čížmář

Resumé

Diváky (Bez. Břeclav), gebauter Teil der Gemeinde, Parz. Nr. 237. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung, Rettungsgrabung.

DOBRČICE (OKR. PŘEROV)

Intravilán, č. p. 96, parc. č. 9/1. Raný středověk. Osídlení. Záchranný výzkum.

Doklady raně středověkého osídlení Dobřčic se podařilo zaznamenat v samotném centru zastavěné části obce v roce 2013. Nález souboru zlomků keramiky oznámil terénním archeologům z Muzea Komenského v Přerově pan Petr Navařík z Dobřčic, který střepy objevil během snižování podlahy severní místnosti bývalé hospodářské části domu č. p. 96, parc. č. 9/1.

Z nálezové situace na místě vyplynulo, že keramika pochází ze zásypu sídlištní jámy zahluobené do intaktního

podloží, které je v těchto místech tvořeno sprašovou hlínou světle žlutohnědého zabarvení. Z objektu se zachovala pouze spodní část oválného tvaru a mísovité profilace. Horní část byla spolu s nadložními vrstvami beze zbytku odstraněna během terénních úprav a následně pokládky původní podlahy v první polovině 20. století. Na místě byla provedena dokumentace odkrytého torza objektu a následně došlo k preparaci zbylé části zásypu. Dochovaná hloubka činila 1,2 m, maximální délka 1,25 m, šířka 1,1 m. Výplň výkopu jámy tvořila světle hnědošedá prachová hlína promísená čočkami sprašové hlíny. V úrovni dna byl zachycen vedle zlomků keramiky také osteologický materiál a několik kamenů.

Okraje hrců jsou sice v nálezovém souboru zastoupeny pouze několika jedinci, ale po tvarové stránce a z hlediska jejich výzdoby umožňují relativní datování části souboru do mladší doby hradištní (obr. 24: 2 – 4). V případě jednoho exempláře není vyloučená datace do střední doby hradištní (obr. 24: 1). Ve výzdobě se objevují horizontální obvodové žlábků, šikmých vrypů, vlnice. Barva výpalu keramiky se pohybuje od světle hnědé po tmavě šedohnědou.

Nálezová poloha se nachází v nadmořské výšce 210, 5 m, v chráněném údolí na pravém břehu Dobřčického potoka. Jde prozatím o vůbec první zdokumentovaný doklad osídlení z období raného středověku v intravilánu obce Dobřčice.

Samotná první písemná zmínka o Dobřčicích pochází až z roku 1356, kdy je ves připomínána jako samostatný statek v predikátu Budka z Dobřčic.

Kaple Panny Marie, parc. č. 64. Novověk. Kaple. Záchranný výzkum.

Ve dnech 29. 9. – 3. 10. 2015 provedli pracovníci Muzea Komenského v Přerově záchranný archeologický výzkum formou dohledu nad výkopovými pracemi v souvislosti s realizací stavby „Sanace kaple Panny Marie v Dobřčicích“, jejímž záměrem bylo provedení opatření ke stabilizaci stavebně technického a vlhkostního stavu objektu. V rámci těchto sanačních úprav byla v interiéru nejprve odstraněna dlažba recentního stáří spolu s podsypem. Pod ní byla zachycena původní terénní vyrovnávka, do které byla stavba založena. Poté byl terén postupně snižován o 0,3 m na úroveň projektované nivelety založení konstrukce nové dlažby. Z úrovně terénní vyrovnávky tvořené prachovou hlínou tmavě hnědého zabarvení se podařilo vyzvednout soubor zlomků užitkové převážně glazované keramiky, kterou lze rámcově datovat do období raného novověku.

Za pomoci detektoru kovů značky XP Deus V3.2 byly ze stejné úrovně v interiéru kaple získány celkem 4 mince. Nejmladší nalezenou minci představuje stříbrný denár

Matyáše II. (1611 – 1619) z roku 1611 ražený v kremnické mincovně. Další dvě drobné mince reprezentují denáry polského města Poznaň, které byly raženy na přelomu 16. a 17. století za doby panování Zikmunda III. Vasy (1587 – 1632). Tyto mince se vyznačovaly nepříliš velkou kvalitou, neboť obsahovaly větší podíl mědi. Poslední stříbrnou minci nelze pro její špatný nálezový stav přesněji určit.

Samotný objekt kaple Panny Marie se nachází přibližně v centru obce na parc. č. 64, při jižním okraji komunikace nad usedlostí č. p. 96. Byla postavena v období pozdního baroka v roce 1773. Kaple představuje drobnou sakrální stavbu o rozměrech 5,6 × 3,81 m s trojbokým závěrem. Nad vstupním průčelím se nachází hranolová zvonice, ve které je zavěšený zvon s reliéfy P. Marie a sv. Floriána. Podle nápisového vlysu byl zvon odlit roku 1774 zvonařem Wolfgangem Straubem v Olomouci (Samek 1994, 375).

Výzkumem dokumentovaná a mincovními nálezy datovaná úprava terénu představuje zajímavý doklad aktivit v této části obce předcházející samotnou výstavbu pozdně barokní kaple. Není bez zajímavosti, že terén od jižní obvodové zdi kaple výrazně klesá k usedlosti č. p. 96. Je tedy možné, že v průběhu novověku byly vyvíjeny

snahy dorovnat horní hranu svahu, do které byly posléze ve 2. pol. 18. století zahloubeny základy kaple.

Zdeněk Schenk, Jan Mikulík

Literatura

Samek, B. 1994: *Umělecké památky Moravy a Slezska. I, A – I*. Praha: Academia.

Resumé

Dobřčice (Bez. Přerov), gebauter Teil der Gemeinde, Hs.-Nr. 96, Parz. Nr. 9/1. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

DRAŽOVICE (OKR. VYŠKOV)

„Kameny“. Mladší doba hradištní (?). Pohřebiště. Záchraný výzkum.

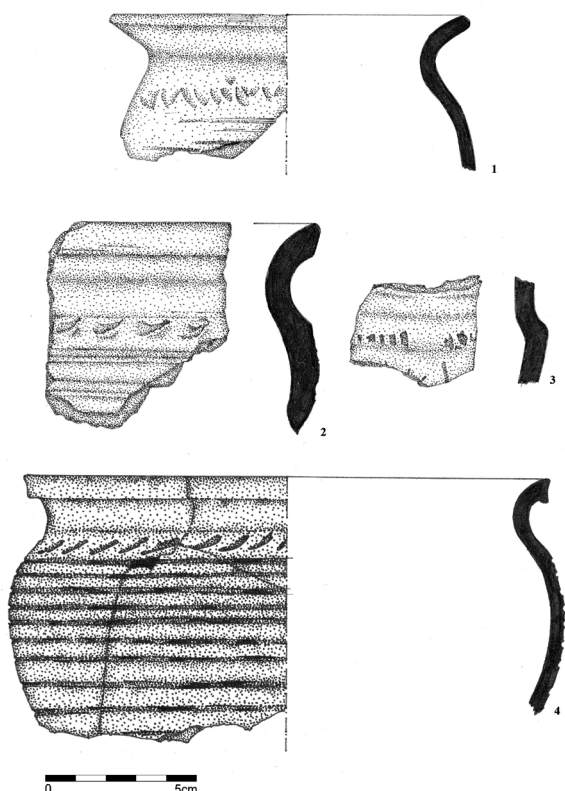
V polovině června 2015 provedl Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný výzkum během prací na zkapacitnění vodojemu nad obcí Dražovice. Nově objevená lokalita se nachází těsně pod vrcholem výrazného kopce jižně od obce, vlevo od silnice Dražovice – Letonice v nadmořské výšce 346 m. Plocha výzkumu se na ZM ČR 1:10 000 list 24-43-05 nachází v okolí bodu 169:286 mm od Z:J s. č.

Během výzkumu byly zjištěny čtyři objekty. Ve všech případech se jednalo kostrové hroby, odkryté v profilu mohutné stavební jámy. Vzhledem k velikosti a výšce profilu (v nejvyšším bodě až 6 m) bylo možné prozkoumat pouze dva hroby a i ty jen částečně. Průběh preparace hrobů zásadně ovlivnilo silně ztuhlé štěrkopískové podloží a fakt, že hrobové jámy částečně zabíhaly mimo zkoumanou parcelu. Oba zkoumané hroby byly porušeny v oblasti hrudníku (chybí horní část hrudníku a lebka). Orientace hrobových jam byla ve směru severo-severozápad – jiho-jihovýchod. Hroby neobsahovaly žádné milodary. Vzhledem k orientaci hrobových jam a způsobu pohřbení (v přímé poloze na zádech) se domníváme, že šlo patrně o mladohradištní pohřebiště.

Blanka Mikulková

Resumé

Dražovice (Bez. Vyškov), „Kameny“. Jüngere Burgwallzeit. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

Obr. 24. Dobřčice (okr. Přerov). Výběr nálezů keramiky z období raného středověku (kresba M. Kovářová).
Abb. 24. Dobřčice (Bez. Přerov). Die Auswahl der keramischer Funde aus Frühmittelalter (Zeichnung M. Kovářová).